

Phân tích truyện ngắn Thuốc của Lỗ Tấn - Văn mẫu lớp 12

Tham khảo tuyển chọn những bài văn hay Phân tích nội dung tác phẩm truyện ngắn Thuốc của nhà văn Lỗ Tấn.

Đề bài: Em hãy phân tích tác phẩm Thuốc của Lỗ Tấn.

Bài làm

Bài phân tích "Thuốc" đạt điểm cao của học sinh lớp 12

Lỗ Tấn một trong những nhà văn xuất sắc nhất của văn học Trung Quốc. Ông chủ trương lấy tác phẩm của mình để chữa trị căn bệnh tinh thần cho người dân Trung Hoa lúc bấy giờ. *Thuốc* là một trong những tác phẩm tiêu biểu nhất của ông, được sáng tác năm 1919 khi cuộc vận động Ngũ Tứ bùng nổ.

Tác phẩm có nhan đề là *Thuốc*, đồng thời đây cũng là hình tượng trung tâm được phản ánh trong tác phẩm. Thuốc ở đây chính là chiếc bánh bao tẩm máu người tử tù mà lão Hoa ra pháp trường mua bằng tất cả số tiền dành dụm được để mang về chữa bệnh cho con trai. Chiếc bánh bao này, trong quan niệm lúc bấy giờ của người Trung Hoa là phương thuốc hữu hiệu và đặc dụng nhất để chữa căn bệnh lao nguy hiểm. Từ quan điểm đó đã cho thấy sự cổ hủ, lạc hậu và mê tín mù quáng của những con người thiếu hiểu biết. Đồng thời cũng cho người đọc thấy, đó chính là hình ảnh đất nước Trung Quốc đình đốn, trì trệ lúc bấy giờ và đặt ra vấn đề cần phải chống lại căn bệnh mê tín dị đoan đã ăn sâu vào suy nghĩ của những người thiếu hiểu biết. Nhưng bên cạnh đó, Lỗ Tấn còn muốn đề cập đến phương thuốc chữa bệnh tinh thần cho người dân Trung Hoa: đầu tiên là căn bệnh gia trưởng, u mê, lạc hậu về mặt khoa học. Đặt ra vấn đề người Trung Quốc cần phải tỉnh táo, không được tiếp tục ngủ mê trong cái nhà hộp bằng sắt không có cửa sổ như vậy nữa. Chữa căn bệnh thứ hai là căn bệnh u mê lạc hậu về mặt chính trị của người dân Trung Quốc. Và căn bệnh cuối cùng là căn bệnh xa rời quần chúng của người cách mạng đương thời. Qua đó, Lỗ Tấn đã làm nổi bật chủ đề tư tưởng của tác phẩm là nỗi đau của đất nước Trung Quốc đương thời: Nhân dân đang ngủ mê trong cái nhà hộp bằng sắt không có cửa sổ, u mê lạc hậu về khoa học, về chính trị, còn người chiến sĩ cách mạng bên ngoài chôn vùi, không được sự trợ giúp từ các lực lượng xã hội khác. Như vậy, bằng một nhan đề hết sức ngắn gọn, chỉ có một từ duy nhất nhưng đã khái quát, nói lên những vấn đề lớn của tác phẩm.

Bên cạnh đó, để làm nổi bật và rõ hơn quan điểm, chủ đề mà tác giả gửi gắm ta cũng không thể không nói đến sự xuất hiện của các nhân vật trong tác phẩm. Trước hết là sự xuất hiện của nhân vật đám đông, họ xuất hiện lần đầu tiên vào buổi sáng sớm, ở pháp trường, khung cảnh diễn ra vô cùng náo loạn, họ xô đẩy, chen lấn nhau khiến lão Hoa thiếu chút nữa đã ngã. Trong họ mang niềm phấn khích tột cùng, háo hức đến xem cảnh hành hình người chiến sĩ cách mạng Hạ Du. Lần thứ hai đám đông được tác giả khắc họa khi trời đã sáng hẳn, lúc này không gian có sự thay đổi, từ pháp trường dịch chuyển về quán trà của lão Hoa, họ bàn tán, bình luận về người tử tù, về cái chết của tử tù, về những

Phân tích truyện ngắn Thuốc của Lỗ Tấn - Văn mẫu lớp 12

việc Hạ Du đã làm mà họ được nghe kể lại, họ cho rằng Hạ Du là điên, là khốn nạn; về việc cụ Ba tố cáo cháu mình để nhận tiền thưởng, thì họ lại cho rằng hành động của cụ Ba là vô cùng khôn ngoan; cuối cùng là về việc lão Hoa nhanh chóng, kịp thời nắm bắt cơ hội mua máu của Hạ Du để tẩm bánh bao chữa bệnh cho thằng Thuyên, và đám đông cho rằng lão Hoa là một kẻ biết làm ăn và may mắn. Qua những điều họ bàn tán, họ nhận xét, ta có thể thấy rằng họ là những kẻ hết sức mê muội, ngu ngốc về thực trạng của đất nước, ngu dốt, mê tín khi cho rằng bánh bao tẩm máu người có thể chữa bệnh. Đây chính là căn bệnh tinh thần ghê gớm, khủng khiếp hơn cả căn bệnh lao, đang gặm nhấm người dân Trung Quốc, khiến họ mất hết ý chí, mục đích, và ngu muội hơn.

Thứ hai là nhân vật Hạ Du, mặc dù chỉ xuất hiện gián tiếp trong tác phẩm nhưng cũng là một nhân vật đáng lưu tâm, một con người mới, con người khác trong xã hội đầy ngu muội lúc bấy giờ. Hạ Du là một chiến sĩ cách mạng, là người có tinh thần yêu nước nồng nàn: “Rủ đề lao làm giặc”. Không chỉ vậy, Hạ Du còn tuyên truyền với lão Nghĩa mất cá chép: “Thiên hạ nhà Mãn Thanh chính là của chúng ta”. Và mang trong mình lí tưởng lật đổ ngai vàng, đánh đổ ngoại tộc và muốn giành lại độc lập, chủ quyền. Trong một xã hội mà mọi người đều mắc căn bệnh tinh thần, u mê trước vấn đề xã hội thì những suy nghĩ của Hạ Du là vô cùng mới mẻ, tiến bộ và đáng trân trọng. Nhưng trong một xã hội mà chỉ có một mình Hạ Du có tư tưởng tân tiến, tất yếu sẽ nhận kết cục không hề tốt đẹp. Vì mang trong mình những suy nghĩ khác mọi người nên anh là kẻ cô đơn trong công việc cách mạng cao cả, bởi chẳng ai hiểu những lí tưởng cao đẹp, những hành động anh dũng của anh. Đối với họ mọi suy nghĩ, lí tưởng của anh là điên rồ, ngu ngốc. Bởi vậy, khi anh chết, đám đông bàn tán về cái chết của anh, về việc anh làm; lão Nghĩa đánh vì anh rủ lão làm giặc; đặc biệt ngay cả những người thân trong gia đình cũng không hiểu anh, cụ Ba đem cháu ra đầu thú, mẹ anh xấu hổ khi đến thăm mộ con. Cả cuộc đời anh là chuỗi bi kịch đau đớn. Hạ Du hiện lên là hình ảnh tượng trưng của cuộc cách mạng Tân Hợi, của những người chiến sĩ đi tiên phong trong cách mạng đương thời.

Cuối tác phẩm là khung cảnh nghệ thuật vô cùng đặc sắc, hai bà mẹ đi thăm mộ con. Ở đây có sự dịch chuyển thời gian nghệ thuật từ đêm mùa thu năm trước đến mùa xuân năm sau: Mùa thu vốn gợi sự tàn lụi, héo úa, về câu chuyện về cái chết của Hạ Du. Còn mùa xuân lại gợi sự hồi sinh, gắn với câu chuyện mọi người quay lại nhìn nhận về người chiến sĩ cách mạng Hạ Du, câu chuyện về hai bà mẹ đi thăm mộ con, câu chuyện về vòng hoa bất ngờ xuất hiện trên mộ Hạ Du. Không gian nghệ thuật là hình ảnh con đường mòn phân chia ranh giới: một bên là khu mộ dành cho người nghèo, một bên là khu mộ dành cho người chết chém. Đây là biểu tượng cho một tập quán xấu đã thành thói quen. Hình ảnh bà mẹ thằng Thuyên đã chủ động bước qua ranh giới của con đường mòn để đến an ủi bà mẹ Hạ Du. Bước chân đó không chỉ đơn thuần là một hành động, mà nó là bước chân dám vượt qua định kiến để gặp gỡ nhau trong sự đồng cảm và chia sẻ. Bên cạnh đó hình ảnh vòng hoa trên mộ Hạ Du, khiến cho người mẹ của Hạ Du ngạc nhiên, thảng thốt và rất đổi vui mừng, bây giờ bà mới bắt đầu hiểu được công việc có ý nghĩa cao cả của con mình. Đồng thời bó hoa đó cũng thể hiện thái độ trân trọng của tác giả, của hậu thế

Phân tích truyện ngắn Thuốc của Lỗ Tấn - Văn mẫu lớp 12

đối với người chiến sĩ cách mạng đi tiên phong; niềm tin vào tương lai, tiền đồ của cách mạng.

Lỗ Tấn dùng lối văn cô đọng, súc tích với nhiều hình ảnh mang ý nghĩa biểu tượng: hình ảnh chiếc bánh bao tẩm máu, hình ảnh con đường mòn, hình ảnh vòng hoa trên mộ Hạ Du, đã giúp tác phẩm truyền đạt được nhiều thông điệp, ý nghĩa. Cách xây dựng nhân vật của ông cũng hết sức đặc biệt, ông không đặt nhân vật cách mạng ở vị trí chủ yếu mà đặt ở tuyến ngầm phía sau nhân vật đám đông, nhằm hướng đến chủ đề thức tỉnh quần chúng. Và ngôi kể thứ ba chân thực, khách quan, có những khúc đoạn chuyển điểm nhìn sang nhân vật, giúp câu chuyện trở nên sinh động và giàu chất trữ tình hơn.

Bằng nghệ thuật viết cô đọng, giàu sức gợi, tác phẩm đã nói lên nỗi đau của đất nước Trung Hoa đương thời, người dân mê muội, u mê về xã hội, khoa học, chính trị, còn người chiến sĩ đơn độc trên con đường tìm ánh sáng lí tưởng. Tác phẩm như một chuông cảnh tỉnh, một liều thuốc chữa căn bệnh tinh thần cho người dân Trung Quốc.

Những bài văn mẫu hay phân tích tác phẩm Thuốc của Lỗ Tấn

Bài số 1:

Người nổi tiếng bởi quan điểm: "Chữa bệnh thể xác không quan trọng bằng chữa bệnh tinh thần" không ai khác chính là Lỗ Tấn. Là một nhà thơ tiên phong và là tấm gương noi theo của nhiều thế hệ, Lỗ Tấn đã có sự nghiệp văn nghệ không nhỏ. Ông là người đã khai sinh ra nền văn học cách mạng Trung Quốc. Với phong cách trong nóng ngoài lạnh, các tác phẩm của ông đều để lại những bài học sâu sắc. Và trong đó là "Thuốc".

"Thuốc" được sáng tác vào năm 1919 khi xã hội Trung Quốc là nước thuộc địa nửa phong kiến, các nước đế quốc tranh nhau xâm xé, nhân dân an phận chịu nhục, phong trào Ngũ Tứ nổ ra. Tác phẩm được đăng lần đầu trên Tân thanh niên sau được in trong "Gào thét". "Thuốc" là sự phản phui về sự u mê lạc hậu của quần chúng, là bức tranh miêu tả bi kịch của người cách mạng tiên phong và là sự đồng cảm, trân trọng ngợi ca của tác giả đối với những người tiên phong ấy. Trong tác phẩm là hai câu chuyện: câu chuyện mùa thu là mua thuốc – ăn thuốc – bàn về thuốc và câu chuyện mùa xuân – hậu quả của thuốc.

Tác phẩm gây ấn tượng đầu tiên bởi nhan đề: "Thuốc". Theo nghĩa thực, nhan đề này chỉ một thứ dược phẩm, thứ thuốc truyền thống chữa bệnh lao: "bánh bao tẩm máu người chết chém" – một thứ thuốc quái đản, mê tín, phản khoa học. Nhưng ý nghĩa nhan đề không dừng lại ở đó. Nhà văn muốn gửi đến người đọc bức thông điệp. Đó là cần phải cảnh tỉnh, cần có một thứ thuốc đặc hiệu để chữa sự u mê, mê muội, vô cảm của quần chúng; chữa trị cho người cách mạng bởi họ chưa thoát khỏi tư tưởng tư sản, còn xa rời, thoát ly quần chúng nhân dân. Với ý nghĩa như vậy nên "thuốc" đã trở thành tác phẩm có tiếng vang lớn thời kỳ này.

Phân tích truyện ngắn Thuốc của Lỗ Tấn - Văn mẫu lớp 12

Mở đầu bằng câu chuyện lúc "đêm thu gần về sáng", lão Hoa đến pháp trường để mua thứ thuốc "thần dược" về chữa bệnh lao cho con trai độc đinh của lão. Trên đường đi mua thuốc, tâm trạng lão sảng khoái, trẻ lại như được cải tử hoàn sinh. Vì sao ư? Bởi lẽ lão sắp cứu được đứa con trai của gia đình mười đời độc đinh. Thứ "thần dược" ấy chính là chiếc bánh bao tẩm máu người chết chém. Lão để tinh thần vào cái gói bánh ấy nâng niu như đứa con. Mặc dù lúc đầu thái độ của lão còn sợ, run không dám cầm nhưng sau lão sung sướng. Mua được thuốc rồi, lão đem về cho con trai ăn. Chiếc bánh bao ấy được bọc trong lá sen đem nướng. Quái đản như vậy mà vợ chồng lão Hoa vẫn tin tưởng nói với con: "Ăn đi con! Sẽ khỏi ngay". Rồi hai vợ chồng lão lại "trố mắt nhìn con như muốn rót vào người con một cái gì đồng thời cũng muốn lấy ra một cái gì". Không chỉ có vợ chồng lão tin vào thứ thuốc này mà những người đang bàn luận sôi nổi ngoài quán trà kia cũng như vậy. Họ tin nó là một thần dược: "cam đoan thể nào cũng khỏi, nhất định thể nào cũng khỏi, thứ thuốc này đặc biệt lắm".... Nhưng cuối cùng chiếc bánh bao tẩm máu người tử tù đã không cứu được con trai lão. Bằng câu chuyện này nhà văn đã vạch trần được sự u mê tẩm tòi mu muội của người dân lao động lúc bấy giờ. Bánh bao tẩm máu người là thứ thuốc quái đản, gây chết người, thứ thuốc độc, phản khoa học. Muốn chữa bệnh lao phải có một thứ thuốc đặc hiệu.

Song song với câu chuyện xung quanh thuốc của gia đình lão Hoa là chuyện người tử tù Hạ Du. Nhân vật này xuất hiện gián tiếp qua lời bàn luận của các nhân vật. Hạ Du là một thanh niên sớm giác ngộ cách mạng, đấu tranh với tư tưởng "thiên hạ Mãn Thanh chính là của chúng ta". Thế nhưng trong mắt mọi người anh chỉ là: "thằng quỷ sứ", "nhãi con", "khốn nạn", "điên".... Người chú ruột của anh tố cáo cháu mình chỉ để lấy hai mươi lạng bạc. Bác Cả Khang lại coi anh là công cụ bán máu để trục lợi. Lão Nghĩa cũng chỉ tiếc cái áo. Còn đối với vợ chồng lão Hoa, anh là phương thuốc chữa bệnh cho con trai họ. Tất cả con mắt mọi người đều cho anh là giặc, chết là phải. Một cán bộ cách mạng, một con người đi theo lý tưởng của cách mạng mà lại bị coi là giặc trong cái xã hội mà chính anh bảo vệ. Một nghịch lý đáng cười của cái xã hội Trung Quốc lúc bấy giờ. Hình ảnh người tử tù Hạ Du đã tố cáo gay gắt tình trạng tê liệt, u mê của quần chúng về chính trị, chỉ rõ sự xa rời thoát ly quần chúng của người cách mạng, khẳng định đất nước Trung Quốc lúc bấy giờ là một con bệnh thập tử nhất sinh, cần có thứ thuốc để chữa trị, tránh nạn vong quốc.

Cuối tác phẩm là con đường mòn ở nghĩa địa. Cả hai bên "mộ dày khít, lớp này lớp khác, như bánh bao nhà giàu ngày mừng thọ". Những người chết oan giống con trai lão Hoa và những người phải đổ máu giống Hạ Du đều đã hi sinh tính mạng chỉ vì tập quán, lối suy nghĩ ấu trĩ, mê muội và lạc hậu. Suy nghĩ ấy như con đường mòn nơi nghĩa địa kia. Nhưng thật kì diệu, con đường mòn ấy đã bị xóa bỏ bởi bà Hoa đã sang an ủi mẹ của Hạ Du. Chi tiết vòng hoa trên mộ Hạ Du vừa là tấm lòng của tác giả dành cho người liệt sĩ, vừa là sự gửi gắm niềm tin. Một kết thúc có hậu cho tất cả sự hi sinh. Máu của người chiến sĩ đã thức tỉnh được một bộ phận quần chúng, có người đã hiểu cái chết vinh quang của họ và nguyện đi theo họ.

Phân tích truyện ngắn Thuốc của Lỗ Tấn - Văn mẫu lớp 12

Khép lại truyện ngắn, Lỗ Tấn không khỏi khiến người đọc thôi bần khoăn, nghĩ về cái xã hội Trung Quốc thời kỳ bấy giờ. Câu chuyện không chỉ đơn thuần là truyện mà còn là bức thông điệp, bài học lịch sử mà Lỗ Tấn muốn gửi gắm. Câu chuyện đã đến với người đọc nhờ giá trị nội dung sâu sắc ấy.

Bài số 2:

Lỗ Tấn là một nhà văn Trung Quốc nổi tiếng, văn của ông giàu tính chiến đấu, vừa trữ tình, vừa châm biếm, thể hiện tinh thần lo âu, bi phẫn sâu sắc của thời đại. Ông còn là người phơi bày các hiện tượng bệnh hoạn của xã hội để lưu ý mọi người tìm phương pháp cứu chữa. Truyện ngắn “Thuốc” là một tác phẩm điển hình cho phong cách ấy, tác phẩm đã kêu gọi mọi người tìm ra phương thuốc chữa khỏi bệnh mê muội của quần chúng và bệnh xa rời quần chúng của những người cách mạng.

Tác phẩm kể về vợ chồng ông bà Hoa Thuyên – chủ quán trà có con trai bị ho lao (một trong những căn bệnh nan y thời đó). Nhờ người giúp, lão Hoa Thuyên tìm đến cai ngục mua bánh bao tẩm máu người tử tù mang về cho con ăn, vì cho rằng như thế con sẽ khỏi bệnh. Trong lúc đưa con ăn bánh thì có người khách xuất hiện ở quán trà, họ bàn tán về người tử tù bị chém sáng nay là Hạ Du, người chiến sĩ cách mạng kiên cường đã dũng cảm, hiên ngang tuyên truyền cách mạng trước khi bị hành hình. Nhưng không ai hiểu gì về anh ta cả – họ còn cho rằng anh ta bị điên – là làm giặc. Thằng Thuyên ăn xong chiếc bánh bao tẩm máu người không bao lâu thì chết và mộ Thuyên được chôn gần mộ Hạ Du. Năm sau, vào tiết thanh minh, mẹ Hạ Du và bà Hoa Thuyên đều đến nghĩa trang viếng mộ con, hai bà mẹ cùng một nỗi đau mất con đã đồng cảm cho nhau, họ rất ngạc nhiên khi thấy trên mộ Hạ Du có một vòng hoa, vòng hoa ấy gợi lên trong lòng người mẹ biết bao hoài nghi và bối rối.

Nhân vật người chiến sĩ Hạ Du được Lỗ Tấn lấy nguyên mẫu ngoài đời là nữ liệt sĩ Thu Cận – người đồng hương với tác giả. Trong tác phẩm, Hạ Du là người thanh niên sớm giác ngộ cách mạng, anh hi sinh cho Trung Hoa, nhưng không ai có thể hiểu nổi điều đúng đắn mà anh đang làm. Nhân vật Hạ Du xuất hiện gián tiếp, anh chính là người bị chém mà ông Cả Khang lấy bánh bao tẩm máu, bán cho vợ chồng Hoa Thuyên. Anh xuất hiện trong lời bàn tán của những vị khách tới quán uống trà, rằng anh bị chính cậu của mình tố giác để lĩnh tiền thưởng, rằng anh là một kẻ điên, một kẻ làm giặc. Anh được kể lại rằng đến tận lúc ở trong lao, anh vẫn tuyên truyền cách mạng chống nhà Mãn Thanh một cách kiên cường, không hề sợ hãi. Hạ Du dũng cảm xả thân nhưng máu của anh đã rơi một cách vô ích, bởi không ai hiểu ý nghĩa của việc anh làm. Tuy nhiên, anh xứng đáng là một anh hùng, hình tượng nhà cách mạng dân chủ tư sản Trung Quốc trước thời cách mạng Tân Hợi.

Đối với vợ chồng lão Hoa Thuyên, tuy họ lấy máu liệt sĩ làm thuốc chữa bệnh cho con nhưng nhà văn không hề ác cảm với họ mà chỉ có lòng xót thương, xót thương cho những u mê, lạc hậu của họ, của những người dân Trung Quốc lúc bấy giờ. Đối với bác cả

Phân tích truyện ngắn Thuốc của Lỗ Tấn - Văn mẫu lớp 12

Khang, lão Nghĩa mất cá chép, cụ Ba, cậu Năm Gù, người thanh niên hai mươi tuổi,..., nhà văn tỏ ra thái độ khinh miệt, ghê tởm, nhất là đối với cụ Ba – bà con với Hạ Du, bởi họ vốn không hiểu những việc đáng tự hào mà một người chiến sĩ đã làm, họ chỉ biết a dua, bàn tán và bình phẩm người khác.

Cảnh hai bà mẹ đi viếng mộ con ngày Thanh Minh tiếp tục phơi bày bộ mặt tinh thần lạc hậu của người dân: người cách mạng chôn chung nghĩa địa với những kẻ chết chém, trộm cướp. Người mẹ của chiến sĩ cách mạng cũng cảm thấy hổ thẹn khi con mình bị chôn ở đó, bà không hiểu được ý nghĩa vòng hoa cao đẹp mà tưởng con trai mình vì chết oan khuất mà hiển linh. Bà mẹ họ Hoa và bà mẹ Hạ Du gặp nhau ở nghĩa địa thể hiện bi kịch của người Trung Quốc. Hoa Hạ là tên gọi của nước Trung Hoa thời xưa, tên gọi thống nhất ấy bỗng chia thành hai nửa không hiểu nhau, máu của Hạ bị Hoa dùng làm thuốc chữa bệnh cho con. Cả Hoa và Hạ đều bị tổn hại. Các nấm mộ trong nghĩa địa giống như trong bánh bao trong lễ chúc thọ nhà giàu, như vậy, sự chia rẽ Hoa Hạ chỉ có lợi cho những thế lực nhà giàu mà thôi. Đó chính là bi kịch của đất nước Trung Hoa.

Qua tác phẩm “Thuốc”, nhà văn đã vạch trần sự mê muội của quần chúng khi tin rằng ăn bánh bao tẩm máu người sẽ khỏi bệnh lao. Nhà văn kêu gọi mọi người cần tìm ra một phương thuốc khác, cần một phương thuốc giúp nhân dân nhận ra đó là một thứ thuốc độc giết người chứ không phải là thần dược. Đồng thời, người dân Trung Quốc cũng phải tìm ra một thứ thuốc để chữa bệnh tinh thần của quần chúng khi cho rằng làm cách mạng là làm giặc, phải có cách chữa căn bệnh mê muội đó của quần chúng và bệnh xa rời quần chúng của những người chiến sĩ cách mạng như Hạ Du.